

Інформація для громадян України, які не можуть самостійно заробляти на життя (станом на 31 травня 2022 року).

З 1 червня 2022 року громадяни України мають право на базові пільги з безпеки для шукачів роботи (SGB II) за умов, описаних тут, якщо вони потребують допомоги та не мають достатньо грошей для життя. Відповідальним за це являється центр зайнятості. Для цього необхідно подати заяву в центр зайнятості.

Перш ніж подавати заявку на отримання пільг згідно з SGB II, необхідно підготувати наступні пункти:

FAQ про реєстрацію, заявку, переказ грошей

Де я маю зареєструватися?

- Спочатку ви повинні зареєструватися у відділі для іноземців (відділі віз та реєстрацій іноземних громадян), відповідального за місцем вашого проживання. Скориставшись інструментом пошуку [Behördenfinder](#), ви може знайти відповідний відділі для іноземців. Крім того веб-сайт містить інформацію про те, чи пропонує місцевий відділ для іноземців спосіб онлайн-реєстрації.
- Будь ласка, дізнайтеся про рекомендації місцевого відділу для іноземців, відповідального за вас, щодо часу та способу реєстрації.
- Після реєстрації зверніться до відділу для іноземців для отримання дозволу на проживання відповідно до § 24 Закону про проживання (AufenthG).
- Щодо інших дозволів на проживання, будь ласка, зв'яжіться з відповідальним відділом для іноземців
- Остерігайтеся «фейкових» веб-сайтів; якщо ви сумніваєтеся, не платіть гроші в інтернеті та не надавайте жодних банківських реквізитів онлайн. Загалом відділі для іноземців про це питати не будуть. Навіть не для того, щоб швидше призначити зустріч.

Які вимоги для подання заяви на отримання пільг за SGB II?

- Щоб отримати пільги від центру зайнятості (базова гарантія для шукачів роботи), вам потрібен дозвіл на перебування в країні, відповідно до розділу 24 (1) AufenthG (дозвіл на проживання) або (попередній) тимчасовий дозвіл на проживання в країні, яке свідчить про те, що ви подали заявку на отримання такого дозволу на проживання.
- **Замінні посвідчення**, видані відділом для іноземців **до 31 травня 2022 року** замість тимчасового посвідчення на перебування, можуть бути **визнані** за певних умов до 31 жовтня 2022 року.

Які пільги відповідно до SGB II?

- Існує два типи пільг у сфері SGB II:
 - Пільги, які забезпечують засоби до існування
 - Пільги, призначені для сприяння влаштуванню на роботу/освіту.
- Додаткову інформацію можна знайти в таких документах:
 - [Брошура SGB II - просто пояснено українською](#)

- [Брошура SGB II - просто пояснено російською](#)
- [Коротка інформація про допомогу по безробіттю II / соціальну допомогу українською мовою](#)
- [Коротка інформація про допомогу по безробіттю II / соціальну допомогу російською мовою](#)
- [Флаєр для пакету освіти та участі \(українською\)](#)
- [Флаєр для пакету освіти та участі \(російською\)](#)

Подайте заявку на банківський рахунок:

- Для того, щоб центр зайнятості міг перерахувати вам гроші, вам потрібен рахунок у німецькому банку або ощадбанку (Sparkasse).
- Більше інформації можна знайти на веб-сайті [BaFin](#).

Оберіть медичне страхування:

- В Німеччині ви повинні мати медичне страхування. Воно є важливим з метою отримання медичної допомоги.
- З отриманням допомоги по безробіттю II ви являєтесь обов'язково застраховані в системі загального медичного страхування і будете включені до соціального страхування на довгостроковий догляд.
- Ви можете самостійно обрати державне медичне страхування.
- Дізнайтеся про членство у вибраній вами державній медичній страховій компанії та отримайте свідоцтво для центру зайнятості (свідоцтво про членство).
- Якщо ви отримуєте гроші від центру зайнятості, центр зайнятості сплачує щомісячні внески у вашу медичну страхову компанію. Подайте членське свідоцтво разом із заявою на отримання пільг до центру зайнятості.
- Ви можете знайти більше інформації на веб-сайті [Федерального агентства зайнятості](#) та [Федерального міністерства внутрішніх справ і громад](#).

Який центр зайнятості відповідає за мене?

- На період з моменту видачі тимчасове посвідчення на перебування в країні для вас може бути складений регламент проживання. Однак ви отримаєте його не пізніше, коли буде видано дозвіл на проживання, відповідно до розділу 24 (1) Закону про проживання. Регулювання проживання означає, що ви повинні оселитися в межах зазначеної федеральної землі або зазначеного муніципалітету.
- Якщо є правила проживання, відповідальність несе центр зайнятості, на чий території ви маєте оселитися. Отже, якщо ви живете в окрузі Герфорд, відповідальність за вас несе центр зайнятості Герфорд.
- Відповідальний за місцем вашого проживання центр зайнятості, ви можете знайти тут: [DIENSTSTELLENSUCHE \(ПОШУК ВІДДІЛУ\)](#)

FAQ (часті запитання) щодо подання заявки на пільги відповідно до SGB II

Як мені діяти?

- Якщо у вас **вже є** дозвіл на проживання, відповідно до розділу 24, параграф 1 Закону про проживання або тимчасовий дозвіл на проживання, відповідно до розділу 81, параграф 5 у поєднанні з параграфом 3 або 4 Закону про проживання з доказом того, що ви подали заявку дозволу на проживання, відповідно до розділу 24 Закону про проживання:
 - Зареєструйтеся в центрі зайнятості, відповідальному за місцем вашого проживання.
- Якщо у вас **немає ні** дозволу на проживання, згідно з параграфом 1 розділу 24 Закону про проживання, **ні** тимчасового дозволу на проживання, згідно з параграфом 5 розділу 81 у поєднанні з параграфами 3 або 4 Закону про проживання з доказом того, що ви подали заявку дозволу на проживання, відповідно до розділу 24 Закону про проживання:
 - Перш за все, зареєструйтеся у відділі для іноземців, який відповідає за вас, і подайте заявку на отримання дозволу на проживання, відповідно до розділу 24, параграф 1 Закону про проживання.

Коли я можу подати заявку?

- Як тільки у вас є дозвіл на проживання, відповідно до розділу 24, параграф 1 Закону про проживання або тимчасовий дозвіл на перебування, відповідно до розділу 81, параграф 5 у поєднанні з параграфом 3 або 4 Закону про проживання, з посвідкою подання заяви дозволу на проживання відповідно до розділу 24 Закону про проживання, ви повинні подати заяву на отримання пільг до SGB II.
- Також застосовуються такі вимоги:
 - Вам потрібна допомога, а це означає, що у вас не вистачає грошей на життя
 - Ви зареєструвалися у відділі реєстрації резидентів за місцем проживання з урахуванням правил проживання.
 - Вам не менше 15 років, ви ще не отримуєте пенсію за віком в Україні та ще не досягли [пенсійного віку](#) в Німеччині.
- Щоб подати заявку, вам потрібна зустріч у центрі зайнятості. Записатися на прийом можна по телефону. У деяких центрах зайнятості у вас є можливість забронювати зустріч онлайн.
- **ВАЖЛИВО:** Прийдіть на зустріч особисто.

Яку заявку я маю подати?

- [Заява на допомогу по безробіттю II](#)
- Зверніть увагу, що заявка має бути заповнена німецькою мовою та латинськими літерами.
- **Важливо:** будь ласка, заповнюйте форму, лише якщо у вас вже є дозвіл на проживання відповідно до розділу 24 (1) AufenthG або тимчасове посвідчення на перебування, відповідно до розділу 81 (5) у поєднанні з розділом 3 або 4 AufenthG з доказом подання заявки на отримання дозволу на проживання відповідно до розділу 24 Закону про проживання.

Які документи додаються до заяви?

- Копії всіх посвідок на проживання / тимчасових посвідчень на перебування або замінних посвідчень (до 31 травня 2022 р.)
- Заповнена заява з підписом (якщо у вас уже є номер клієнта в агентстві зайнятості, обов'язково вкажіть його)
- за наявності: поточне свідоцтво про реєстрацію

- за наявності: підтвердження членства від страхової компанії медичного страхування
- Витрати на житло:
Копія (суб) договору оренди (за наявності письмового договору), інші докази фактичної вартості житла або довідка про розмір квартири, кількість кімнат та всіх осіб, які проживають у квартирі.
- якщо є: підтвердження доходу та активів (наприклад, виписка з банку)

Як діти та молодь отримують гроші від центру зайнятості?

- Діти та молодь зазвичай отримують гроші від центру зайнятості разом з батьками, якщо вони проживають з батьками, потребують допомоги, не перебувають у шлюбі та молодше 25 років.
- Діти та молодь віком від 15 років можуть отримувати пільги від центру зайнятості, якщо вони проживають з іншими родичами, наприклад, бабусею, дідусем чи тіткою.
- Підлітки віком від 18 років можуть отримувати пільги в центрі зайнятості, якщо проживають самі, наприклад, якщо їхні батьки ще в Україні.

Для кого я можу подати заяву до центру зайнятості?

- Для вашої так званої «спільноти потреб» (групі осіб, що ведуть сумісне господарювання)
- Це включає вас як заявника і, якщо можливо, вашого/вашу
 - Шлюбного/-у партнера/-ку
 - Дитина або діти, які проживають у вашій родині, віком до 25 років і не перебувають у шлюбі
 - Партнер у спільноті, схожий на шлюб, зі своїми дітьми / пасинками
 - зареєстроване цивільне партнерство (одностатеве зареєстроване цивільне партнерство, яке можна порівняти з шлюбом) з їхніми дітьми / пасинками

Моя перша зустріч, щоб подати заяву до центру зайнятості, відбудеться після 1 червня 2022 року – чи я все одно отримаю гроші?

- Так. Якщо ви отримали пільги для шукачів притулку в травні 2022 року, ви продовжуватимете отримувати гроші відповідно до Закону про пільги для шукачів притулку, доки ваша заява не буде схвалена центром зайнятості.

Де я можу отримати пільги при в'їзді в Німеччину з 1 червня 2022 року?

- Якщо дозвіл на проживання згідно з § 24 AufenthG або відповідний тимчасовий дозвіл на перебування було видано, у вас є право на пільги відповідно до SGB II.
- Поки у вас ще немає дозволу на проживання відповідно до § 24 AufenthG або відповідного тимчасового посвідчення на перебування, ви можете мати право на пільги шукачам притулку, якщо ви подали заяву про надання притулку.

Чи будуть зараховані мої активи?

- Усі активи, що реалізуються, слід вважати активами
- Наразі ваші активи враховуються лише в тому випадку, якщо у вас є активи на суму понад 60 000 євро, які можна використовувати для короткострокового

життєзабезпечення, і понад 30 000 євро на кожну додаткову особу у вашій спільноті потреб.

- Активи, що знаходяться в регіонах війни або криз, такі як нерухомість, як правило, не враховуються.

Чи рахуватимуться мій дохід?

- Дохід враховується при розрахунку права на допомогу. Будь ласка, надайте відповідні докази, наскільки це можливо.
- По можливості необхідно подати виписки з поточного рахунку в українському або російському банку.
- Враховується дохід від оплачуваної роботи в Німеччині.
- Якщо ви все ще отримуєте виплати з існуючих трудових відносин в Україні, наприклад, робота в інтернеті, вони вважатимуться доходом.
- Але можуть бути враховані лише ті кошти, які ви отримали і якими ви фактично можете розпоряджатися в Німеччині.

Чи зараховується моя пенсія за віком з України?

- Якщо ви отримуєте пенсію за віком, порівнянню з пенсією за віком у Німеччині, ви не можете отримувати гроші з центру зайнятості. Після цього ви можете отримати гроші з відділів соціального захисту.
- Чи є українська пенсія за віком порівнянною з німецькою, поки уточнюється.

Чи можу я подати заяву на отримання допомоги на дитину?

- Так. Допомогу на дитину необхідно подавати як першочергову допомогу до Управління сімейних виплат.
- Допомога на дитину зараховується до ваших виплат відповідно до SGB II.
- Найважливішу інформацію про цю пільгу ви можете знайти на сторінці [допомоги на дитину для біженців з України. \(Kindergeld für Geflüchtete aus der Ukraine\)](#)
- Багатомовна інформація:
 - [українською](#)
 - [російською](#)

Чи дозволено мені перебувати за межами свого місця проживання?

- **За попередньою згодою центру зайнятості** ви можете перебувати за межами свого місця проживання максимум три тижні на календарний рік (так звана відсутність). Подовження можливе за певних обставин.

Чи можу я повернутися в Україну, наприклад, щоб забрати залишене майно, відвідати когось тощо? Джерело: [BAMF](#)

- Якщо у вас вже є дозвіл на проживання для тимчасового захисту в Німеччині, він закінчується за таких умов:
 - Ви покидаєте Німеччину не тільки з тимчасової причини або
 - Ви не перебуваєте в Німеччині більше шести місяців.
- Якщо ви вже маєте дозвіл на проживання для тимчасового захисту в Німеччині, ви, як правило, можете виїхати за кордон, а отже, і до країни походження (будь

ласка, зверніть увагу на будь-які правила в'їзду відповідних країн призначення). Під час дії дозволу на проживання та з дійсним проїзним документом ви можете в будь-який час знову в'їхати в Німеччину.

Будь ласка, зверніть увагу:

Особам, які перебувають у Німеччині та подали заявку на отримання дозволу на проживання, видається так званий (попередній) тимчасовий дозвіл/посвідка на проживання (Fiktionsbescheinigung). Це не дає вам права подорожувати без візи в Шенгенську зону, оскільки дозвіл на проживання (Aufenthaltstitel) ще не було видано. Таким чином, тимчасовий дозвіл на проживання не замінює дозволу на проживання, а отже, не дозволяє повторний в'їзд після перебування за кордоном (хоча наразі в'їзд дозволений до 31 серпня 2022 року згідно з Положенням про перехідне проживання в Україні без дозволу на проживання). Звісно, це стосується й інших офіційних посвідок про взяття на реєстрацію чи подання як військового біженця з України, які видаються замість тимчасового дозволу на проживання.

Чи маю я зобов'язання перед центром зайнятості?

- Ви повинні з'явитися особисто на першу зустріч у центрі зайнятості, для підтвердження вашої особи
- Будь ласка, візьміть із собою документ, що посвідчує особу, наприклад, паспорт або посвідчення особи України.
- Ви повинні дотримуватися узгоджених зустрічей (особисто, по телефону, відео) або вчасно їх скасувати, вказавши причину.
- Ви зобов'язані надавати всю інформацію в заявах та додатках повністю та правильно. Ви також повинні якнайшвидше повідомити свій центр зайнятості про будь-які зміни, які відбулися після подачі заяви. Це важливо, оскільки зміни можуть вплинути на продуктивність.

FAQ (часті запитання) про житло

Що я повинен враховувати, якщо я хочу зняти квартиру?

- Центр зайнятості може покрити витрати на оренду, якщо ви не можете оплатити їх самостійно.
- Перед підписанням договору оренди зверніться до відповідального центру зайнятості.
- Центр зайнятості перевіряє, які фактичні витрати на житло можна покрити в окремих випадках.

Центр зайнятості також оплачує меблі?

- Якщо вам потрібні меблі: зверніться до центру зайнятості. Тут вас проконсультують, чи можна підтримати вас, і якщо так, то як.

FAQ (часті запитання) про мовні курси

Чи дозволено мені брати участь у консультаційних, помічних та мовних пропозиціях?

- Маючи посвідку на проживання згідно з § 24 Закону про проживання (AufenthG - дозвіл на проживання для тимчасового захисту), ви можете взяти участь у наступних пропозиціях:
 - Федеральна міграційна консультація для дорослих (МВЕ)
 - Початкові орієнтаційні курси для шукачів притулку (ЕОК)
 - Програма «Жінки-мігрантки просто сильні в повсякденному житті» (курси МіА)
 - Інтеграційні курси
 - Професійні мовні курси
- Участь у курсах та консультаційних послугах в основному безкоштовна і можлива за наявності підтвердження вашого походження.
- Список організаторів курсів ЕОК можна знайти на www.bamf.de/eok , а для курсів МіА на www.bamf.de/mia .
- Через BAMF-NAV можливо легким способом дізнатися, де є поблизу інтеграційні курси та центри міграційних консультацій: <https://bamf-navi.bamf.de/de/>

Чи маю я першочергово братися за роботу чи я можу перед початком роботи відвідати мовний курс?

- Якщо ваших мовних навичок недостатньо для роботи, загалом ви можете відвідати мовний курс, щоб досягти рівня B1 (<https://www.europaeischer-referenzrahmen.de/sprachniveau.php>)
- Як правило, ви можете відвідати інтеграційний курс. Загалом ви не зобов'язані йти на роботу одночасно з інтеграційним курсом.

FAQ (часті запитання) про роботу в Німеччині та трудове законодавство

Чи дозволено мені працювати в Німеччині?

- Так, це можливо. Особи, яким вже надано дозвіл на проживання відповідно до розділу 24 Закону про проживання, мають право працювати на підставі закону. Сюди входить і самозайнятість. Дозвіл відділу по іноземцям не потрібен.
- Якщо ви безпосередньо хочете шукати роботу, ви можете знайти пропозиції роботи за допомогою функції пошуку роботи Федерального агентства зайнятості (Jobsuche der Bundesagentur für Arbeit).

На що я маю звернути увагу, коли я працюю в Німеччині?

- На вас поширюється німецьке трудове законодавство. Якщо ви починаєте роботу, роботодавець зобов'язаний, серед іншого, зробити наступне:
 - Виплата мінімальної заробітної плати: в Німеччині діє мінімальна заробітна плата. Це означає, що кожен роботодавець зобов'язаний виплачувати хоча б цю зарплату. Якщо роботодавець не платить мінімальну зарплату, він порушує закон.
 - Соціальне забезпечення: кожен працівник і кожна працівниця у Німеччині в певних випадках має право на соціальне страхування. Це так зване соціальне страхування. Тому роботодавець повинен сплачувати внески на соціальне страхування за кожними трудовими правовідносинами. Працівники та працівниці також повинні сплачувати внески на соціальне

страхування. Це стосується медичного страхування, довгострокового догляду, пенсійного страхування та страхування від нещасних випадків. Виняток: міні робота. Більше інформації можна знайти на веб-сайті [Minijob-Zentrale](http://Minijob-Zentrale.de).

- Права захисту згідно з трудовим законодавством: роботодавець повинен дотримуватись прав на захист, передбачених законодавством про працю. Наприклад, роботодавці зобов'язані надавати відповідний захисний одяг, коли це необхідно.

Де я можу знайти інформацію про роботу та соціальні питання в Німеччині?

- німецькою мовою germany4ukraine.de
- українською мовою germany4ukraine.de

Де я можу знайти інформацію про німецьке трудове законодавство?

- На сайті консильтаційної організації «Fair Integration» можна знайти коротку листівку на тему трудового права Німеччини українською, російською, польською, англійською та німецькою мовами.
- Deutsche Gewerkschaftsbund Bezirk Sachsen (Німецька конфедерація профспілок округу Саксонія) надає більш детальні листівки з питань трудового права та оплати праці українською, російською та німецькою мовами.

Де я можу отримати консультацію з питань трудового законодавства?

- Якщо вам потрібна консультація з усіх аспектів трудового законодавства, ви можете звернутися до консультаційного проекту «Fair Integration» (www.faire-integration.de). «Fair Integration» керує двома консультаційними центрами в NRW. Контактні дані консультантів:

- Aydogan Gül
Tel.: +49(0) 231 997 701 50
Mobil: +49(0) 170 989 809 9
E-Mail: aydogan.guel@dgb-bildungswerk.de
Adresse: Ostwall 17-21, 44135 Dortmund
- Mousa Othman
Tel.: +49(0) 211 158 418 67
Mobil: +49(0) 151 730 524 90
E-Mail: Mousa.Othman@dgb-bildungswerk.de
Adresse: Graf-Adolf-Straße 41, 40210 Düsseldorf

- Земля Північна Рейн-Вестфалія сприяє широкому спектру консультаційних послуг для людей, яким загрожує трудова експлуатація або які постраждали від трудової експлуатації. Важливою складовою частиною є консультаційні центри по роботі (BSA) у кожному окрузі та кожному незалежному місті Північної Рейн-Вестфалії (всього 53). BSA співпрацює зі службами мовного посередника (перекладу) і тому може запропонувати вам підтримку. [Пошук консультаційного центру також доступний українською та російською мовами.](#)

Додаткова інформація про хороші умови праці

- Консультативна мережа праці та життя „Gute Arbeit“ («Гарна робота») зібрала критерії для хорошої роботи для біженців з України. Вони в першу чергу

орієнтовані на тих, хто супроводжує біженців на початку роботи, тобто не безпосередньо на самих біженців. Такі критерії спрямовані та мету запобігання ризикам трудової експлуатації. Вони прямо не посиляються виключно на мінімальні стандарти згідно з німецьким трудовим законодавством, а виходять за їх межі.

Чи може центр зайнятості також підтримати мене у пошуку та працевлаштуванні?

- Ja. Bitte sprechen Sie dafür mit dem für Sie zuständigen Jobcenter.
- Так. Будь ласка, зверніться до відповідального за вас центру зайнятості.
- Sie werden bei Bedarf auch zu Qualifizierungs- und Fördermöglichkeiten beraten.
- У разі потреби вас також проконсультують щодо кваліфікації та можливостей фінансування.